

બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

બાળ સત્સંગ પરીક્ષા કાર્યાલય

સત્સંગ વિહાર - ૧ : પ્રેક્ટિસ પેપર - ૬

જવાબપત્ર - ૬

સમય : ૨ કલાક

કુલ ગુણ : ૧૦૦

પ્ર.૧ સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ચોરસ ખાનામાં જવાબ નંબર લખો.

[૪૦]

૧. આરતી ઉતારી જ્યોત પર કેટલીવાર પ્રદક્ષિણાની જેમ જળ ફેરવવાનું હોય ?
(૧) ૨ (૨) ૩ (૩) ૪ ૧.
૨. શિક્ષાપત્રી ક્યારે પૂર્ણ થઈ ?
(૧) એપ્રિલ ૧૮૨૬માં (૨) માર્ચ ૧૮૨૯માં (૩) ફેબ્રુઆરી ૧૮૨૬માં ૨.
૩. રામપ્રતાપભાઈ એકસાથે કેટલી જગ્યાએ ઘનશ્યામને જોયા ?
(૧) ૩ (૨) ૬ (૩) ૨ ૩.
૪. આરતીની રચના ક્યાં થઈ ?
(૧) જેતપુરમાં (૨) પિપલાણામાં (૩) કાલવાણીમાં ૪.
૫. મૂળજી ગામમાં ફરવા નીકળ્યા ત્યારે વૃદ્ધોને શું કરતા જોયાં ?
(૧) ગામના વૃદ્ધો ગામ ગપાટા કરતા હતા, કોઈપણ ભગવાનનું નામ લેવું ન હતું. ૫.
(૨) સર્વે વૃદ્ધો ભગવાનનું નામ સ્મરણ કરતા હતા.
(૩) સર્વે વૃદ્ધો પોતાના પૌત્રોને ભગવાનની વાતો કરતા હતા.
૬. સત્પુરુષ શું છે ?
(૧) સદ્ગુરુ (૨) સંત (૩) મોક્ષનું દ્વાર ૬.
૭. સહજાનંદ સ્વામીને ગાદી કોણે સોંપી ?
(૧) મુક્તાનંદ સ્વામીએ (૨) બ્રહ્માનંદ સ્વામીએ (૩) રામાનંદ સ્વામીએ ૭.
૮. શિખરબદ્ધ મંદિરમાં રોજ કેટલી આરતી થાય ?
(૧) ૫ (૨) ૩ (૩) ૨ ૮.
૯. ઘનશ્યામના માતાનું નામ શું હતું ?
(૧) ભક્તિદેવી (૨) શારદાદેવી (૩) સુવાસીની ૯.
૧૦. ભગવતસિંહ માટે માનવજીવનનો હેતુ શું હતો ?
(૧) પૈસા કમાવવા (૨) મોક્ષ મેળવવો (૩) કુંટુંબને રાજી રાખવું ૧૦.
૧૧. યોગીજી મહારાજનું દીક્ષાનું નામ શું હતું ?
(૧) સાધુ જ્ઞાનજીવનદાસ (૨) સાધુ યજ્ઞપુરુષદાસ (૩) સાધુ નારાયણસ્વરૂપદાસ ૧૧.
૧૨. પૂજામાં કેટલા દંડવત્ કરવા જોઈએ ?
(૧) ૪ (૨) ૫ (૩) ૬ ૧૨.
૧૩. મહારાજની કૃપાથી ગોપાળાનંદ સ્વામી શું કરવા સમર્થ હતા ?
(૧) મંદિર બાંધવા (૨) ભજવા ગાવા (૩) ધારે તે કરવા ૧૩.

૧૪. શ્રીજીમહારાજ ગોકળદાસનાં ગામમાં ગયા ત્યારે કોને ન ગમ્યું ?
 (૧) લાડુબાને (૨) ગોકળદાસના માતાને (૩) ગલુજીના માતાને ૧૪. ૨
૧૫. શ્રવણના જીવન પરથી આપણને શું શીખવા મળે છે ?
 (૧) સારા કાર્યકર બનવાનું (૨) માતા-પિતાની સેવા કરવાનું ૧૫. ૨
 (૩) તીર્થયાત્રા કરવાની
૧૬. ઘનશ્યામ ભગતે ભગતજી મહારાજનું જીવનચરિત્ર કેટલા સમયમાં વાંચ્યું હતું ?
 (૧) એક દિવસમાં (૨) એકરાતમાં (૩) એક દિવસ અને રાતમાં ૧૬. ૩
૧૭. ઘનશ્યામનું ખાસ માનીતું મંદિર કહું હતું ?
 (૧) રામજી મંદિર (૨) શિવ મંદિર (૩) બોચાસણ મંદિર ૧૭. ૧
૧૮. શ્રીજી મહારાજની દ્રષ્ટિથી લાલદાસને શું અનુભવ થયો ?
 (૧) શાંતિનો (૨) ખુશીનો (૩) સમાધિનો ૧૮. ૩
૧૯. શ્રીજી મહારાજે લાડુદાનજીના બધા સંકલ્પો પૂરા કર્યા ત્યારે તેમણે કઈ કવિતા ગાઈ ?
 (૧) આજની ઘડી રે ઘન્યા... (૨) તારો ચટક રંગીલો... ૧૯. ૧
 (૩) રાજ માટે દિનદિન દિવાળી રે...
૨૦. શિક્ષાપત્રીમાં કેટલા શ્લોક છે ?
 (૧) ૨૧૦ (૨) ૧૧૬ (૩) ૨૧૨ ૨૦. ૩
૨૧. પૂજા કરતા કેટલો સમય લાગે ?
 (૧) ૫-૧૦ મિનિટ (૨) ૧૦-૧૫ મિનિટ (૩) ૨૦-૨૫ મિનિટ ૨૧. ૩
૨૨. સ્વામીબાપાનું બાળપણનું નામ શું હતું ?
 (૧) યોગીજી મહારાજ (૨) શાંતિલાલ (૩) ડુંગર ભગત ૨૨. ૨
૨૩. રાજુબાએ વરતાલ મંદિર માટે શું સેવામાં આપ્યું ?
 (૧) પૈસા (૨) રસોઈ બનાવી (૩) મહારાજને વાઘા આપ્યા ૨૩. ૧
૨૪. શ્રીજી મહારાજના સપનાની કઈ વસ્તુ અતિ અગત્યની છે જે આખી પૃથ્વી પર પ્રવર્તી છે ?
 (૧) મંદિરો (૨) એકાંતિક ધર્મ (૩) સંતો ૨૪. ૨
૨૫. શ્રીજી મહારાજે દેહનો ત્યાગ ક્યાં કર્યો ?
 (૧) જૂનાગઢમાં (૨) સારંગપુરમાં (૩) ગઢડામાં ૨૫. ૩
૨૬. એકાદશી ક્યારે આવે ?
 (૧) દર ૬૦ દિવસે (૨) દર ૧૫ દિવસે (૩) અઠવાડિયામાં એકવાર ૨૬. ૨
૨૭. સ્વામીબાપાએ લંડનમાં શું પ્રશ્ન પૂછ્યો ?
 (૧) થાળ એટલે શું ? (૨) આરતી એટલે શું ? (૩) પૂજા એટલે શું ? ૨૭. ૨
૨૮. સૌથી પ્રાચીન ધર્મગ્રંથો કયા છે ?
 (૧) ભગવદ્ ગીતા (૨) વેદો (૩) શિક્ષાપત્રી ૨૮. ૨
૨૯. નીલકંઠર્ણીએ કેટલા વર્ષની ઉંમરે દીક્ષા ગ્રહણ કરી ?
 (૧) ૧૧ (૨) ૨૦ (૩) ૧૯ ૨૯. ૩
૩૦. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના માતા-પિતાનું નામ શું હતું ?
 (૧) સાકરબા-ભોળાનાથ (૨) ભક્તિમાતા-ધર્મદેવ (૩) સીતા-રામ ૩૦. ૧

૩૧. શ્રીજી મહારજેને રહેવાનું ધામ કોણ છે ?
 (૧) મુક્તાનંદ સ્વામી (૨) રામાનંદ સ્વામી (૩) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી ૩૧. ૩
૩૨. કીર્તને દંડવત્ કર્યા ત્યારે સ્વામીબાપાએ તેને શું આપ્યું ?
 (૧) પેંડો (૨) ફળ (૩) ચોકલેટ ૩૨. ૩
૩૩. ગુરુપરંપરામાં ભગતજી મહારાજ પછી કોણ આવે ?
 (૧) શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાન (૨) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી ૩૩. ૩
(૩) શાસ્ત્રીજી મહારાજ
૩૪. ચમરાજે માછીમારને શું બતાવ્યું ?
(૧) ચમપૂરીના દુઃખ (૨) અક્ષરધામ (૩) અમેરિકા ૩૪. ૧
૩૫. “બંધ કીધાં બીજાં બારણાં રે, વહેતી કીધી અક્ષરવાટ; પુરુષોત્તમ પ્રગટી રે...” ની રચના કોણે કરી ?
 (૧) મુક્તાનંદ સ્વામીએ (૨) મહારાજે (૩) નિષ્કુળાનંદ સ્વામીએ ૩૫. ૩
૩૬. માનસી પૂજા કરવાથી શું થાય ?
 (૧) ભગવાન રાજી થાય (૨) આપણને આનંદ આવે (૩) બંને ૩૬. ૩
૩૭. શ્રીજી મહારાજે કયા ઉત્સવ વખતે પંચાળામાં રાસલીલા કરી હતી ?
(૧) જન્માષ્ટમી (૨) દિવાળી (૩) કુલદોલ ૩૭. ૧
૩૮. ગાદી આપવાના ઉત્સવને શું કહે છે ?
(૧) પટ્ટાભિષેક (૨) ચણ (૩) પૂજા ૩૮. ૧
૩૯. પૂર્વજન્મ પર કેટલા પુસ્તકો લખાયા છે ?
(૧) ૫૪ થી વધુ (૨) ૩૦ (૩) ૮૦૦ ૩૯. ૧
૪૦. કઈ નદીમાં શ્રીજી મહારાજે તીર્થોને રહેવા કહ્યું ?
 (૧) ગંગા **(૨) ઘેલા** (૩) ચમુના ૪૦. ૨
૪૧. હિન્દુધર્મનું મુળ નામ શું ?
 (૧) ભાગવત ધર્મ (૨) એકાંતિક ધર્મ **(૩) સનાતન ધર્મ** ૪૧. ૩
૪૨. આત્મા કેવો છે ?
 (૧) વિકારી **(૨) અમર** (૩) વિનાશી ૪૨. ૨
૪૩. ‘જન્મ પછી જન્મ’ પાઠનો બોધ શું છે ?
 (૧) કર્મસિદ્ધાંત **(૨) પુનર્જન્મ** (૩) મૂર્તિપૂજા ૪૩. ૨
૪૪. રામપ્રતાપભાઈનો કોયડો કેટલાં વર્ષ પછી ઉકેલાયો ?
 (૧) ૩૭ (૨) ૩૨ **(૩) ૩૫** ૪૪. ૩
૪૫. સહજાનંદ સ્વામીને કેટલાં વર્ષની ઉંમરે ગાદી સોંપી ?
 (૧) ૨૧ (૨) ૨૨ **(૩) ૨૦** ૪૫. ૩
૪૬. શ્રીજી મહારાજે માંગેલ બે વરદાનમાં પહેલું વરદાન કયું ?
 (૧) રામપાતર મને મળે **(૨) કરોડ વીંછીનું દુઃખ રૂંવાડે રૂંવાડે થાય.**
 (૩) ભક્તને ગાડી - બંગલા થાય. ૪૬. ૨
૪૭. ‘ગુણાતીતમાં પ્રગટ’ પાઠના સિદ્ધાંત પ્રમાણે : શ્રીજી મહારાજ હંમેશા કેવા છે ?
 (૧) સાકાર **(૨) પ્રગટ** (૩) સર્વોપરી ૪૭. ૨

૪૮. રામચંદ્ર ભગવાન કોને વૈકુંઠ લઈ ગયા ?
 (૧) ખિસકોલીઓને (૨) આખી અયોધ્યાને (૩) શ્રીલંકાને ૪૮.
૪૯. વાઘખાચરને કેવી સ્થિતિ થઈ ગઈ ?
 (૧) નિરાવરણ (૨) બ્રાહ્મી (૩) ગુણાતીત ૪૯.
૫૦. શાસ્ત્રીજી મહારાજના ગુરુ કોણ હતા ?
 (૧) વિજ્ઞાનાનંદ સ્વામી (૨) ગોપાળાનંદ સ્વામી (૩) શુકાનંદ સ્વામી ૫૦.

પ્ર.૨ નીચેના વાક્યો ખરાં (✓) છે કે ખોટાં (X) તેની નિશાની સામેના ખાનામાં કરો.

[૨૦]

૧. વેદોમાં આત્મા - પરમાત્માનું જ્ઞાન હોતું નથી. ૧.
૨. કીર્તને યોગીબાપાને ફરિયાદ કરી કે ઠાકોરજી મારી સાથે નથી રમતા. ૨.
૩. શ્રીજી મહારાજ પરબ્રહ્મ અને ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અક્ષરબ્રહ્મ છે. ૩.
૪. વચનામૃત ચારેય પુરુષાર્થની સિદ્ધિ કરાવે છે. ૪.
૫. શોભારામ મહારાજની પ્રશંસા સહન ના કરી શક્યો આથી આખી જીંદગી મુંગો થઈ ગયો. ૫.
૬. દાતણ કરતાં સ્વામીબાપાની નજર ચોકમાં પડેલી દાંતણની એંઠી ચીરીઓ પર પડી. ૬.
૭. લાડુદાનજીને ઘણાં બધાં રાજ્યોના રાજાઓએ શ્રેષ્ઠ ગાયક કહ્યા હતા. ૭.
૮. જ્યારે પૃથ્વી પર પાપ વધે છે. ત્યારે અવતારો પૃથ્વી પર જન્મ ધારણ કરે છે. ૮.
૯. ભગવાનને દાનધર્મદો કરવાથી દ્રવ્યની શુદ્ધિ થાય છે. ૯.
૧૦. ફક્ત નારાયણની નિષ્ઠા એટલે ૧૦૦% નિષ્ઠા કહેવાય. ૧૦.
૧૧. જોબનપગીએ ગઢડામાં રોઝો ઘોડો ચોરી કરવાનું વિચાર્યું. ૧૧.
૧૨. યોગીબાપાએ અંગ્રેજી અને સંસ્કૃત પાઠશાળાની શરૂઆત કરી. ૧૨.
૧૩. એકાદશી કરવાથી પેટના રોગો મટે છે. અને શરીર સારું રહે છે. ૧૩.
૧૪. સ્વામીબાપા ભગવાનનું પ્રગટ સ્વરૂપ છે. ૧૪.
૧૫. ઉપાસનામાં એક વસ્તુ માનવાની છે કે ભગવાન એ મોક્ષનું દ્વાર છે. ૧૫.
૧૬. મહારાજે નીચી જ્ઞાતિના લોકોને શિરો પીરસ્યો. ૧૬.
૧૭. શ્રીજી મહારાજ કહે : આ જીવે ૮૪ લાક જાતના દેહ ધર્યા છે. ૧૭.
૧૮. સનાતન એટલે જેની શરૂઆત છે. પરંતુ અંત નથી તે. ૧૮.
૧૯. ધ્યાન દર્શને કયા સાંભળીએ અને તે જીવનમાં ઉતારીએ તેને શ્રવણ ભક્તિ કહેવાય. ૧૯.
૨૦. નીલકંઠર્ણી નિઃસ્પૃહી હતા. ૨૦.

પ્ર.૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ૧ કે ૨ વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૨૦]

૧. બી.એ.પી.એસ. સંસ્થાનું આખું નામ શું ?
૪. બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા (બી.એ.પી.એસ.)
 ૨. તપની માળા એટલે શું ?
 ૪. તપની માળા એટલે એક પગે ઊભા રહી, બંને હાથ ઊંચા રાખી ૧ માળા ફેરવવી.
૩. સનાતન ધર્મનો પ્રચાર ક્યાંથી થયો ?
૪. સિંધુ નદીના કાંઠે સનાતન ધર્મનું જ્ઞાન પ્રથમવાર પ્રસાર થયું.
૪. પર્વતભાઈને વરાહ અવતારમાં ભગવાન કેવા દેખાતા હશે એવો વિચાર આપ્યો ત્યારે મહારાજે તેમને શેના દર્શન કરાવ્યા ?
૪. મહારાજે તેમને બધા (૨૪) ચોવીસ અવતારો અને બધા અવતારો શ્રીજી મહારાજમાં (પોતાના સ્વરૂપમાં) સમાઈ ગયા એવા દર્શન કરાવ્યા.
૫. નારાયણના પિતાએ રૂ. ૫૦૦ ક્યાં સંતાડ્યા હતા ?
૪. નારાયણના પિતાએ હવેલીના મુખ્ય ઓરડાના ત્રીજા પાટડામાં ૫૦૦ રૂપિયા સંતાડ્યા હતા.

પ્ર.૪ મુખપાઠ પંક્તિ પૂર્ણ કરો.

[૧૦]

૧. વંદુ શ્રી હરિને કલ્યાણદાતા તમે.
૪. વંદુ શ્રી હરિને સદા હૃદયથી, ગુણાતીતાનંદને,
વંદુ પ્રાગજી ભક્તને વળી નમું, શાસ્ત્રી મહારાજને;
વંદુ શ્રી ગુરુ યોગીજી પ્રમુખજી, સૌના ઉરે જે રમે,
વંદુ સંત મહંતસ્વામી ચરણે, કલ્યાણદાતા તમે.
૨. સેવા તો પોતાની અવગુણ લેવો.
૪. સેવા તો પોતાની શ્રદ્ધા પ્રમાણે થાય તે કરવી, પણ અસેવા તો ન જ કરવી. તે અસેવા તે શું ? જે અવગુણ લેવો. (૨/૧૩૩)
૩. નારાયણ સુખદાતા કોટિ ગયા કાશી.
૪. નારાયણ સુખદાતા, દ્વિજકુળ તનુ ધારી (૨)
પામર પતિત ઉદ્ધાર્યા (૨) અગણિત નરનારી... જય. ૩
નિત્ય નિત્ય નોતમ લીલા, કરતા અવિનાશી (૨)
અડસઠ તીરથ ચરણે (૨) કોટિ ગયા કાશી... જય. ૪

૪. રોજ સવારે પૂજામાં કરવાની પ્રાર્થના
૫. હે મહારાજ, હે સ્વામી ! હે મહંતસ્વામી મહારાજ! હું હંમેશાં આપની આજ્ઞા પાળું, ખરાબ કાર્ય ન કરું, આપને રાજી કરી શકું તેવાં બળ-બુદ્ધિ આપજો. કુસંગ થકી રક્ષા કરજો અને સારાનો સંગ આપજો. માતાપિતાની સેવા કરું અને અભ્યાસ બરાબર કરું અને આપનો આદર્શ ભક્ત બનું એવી શક્તિ આપજો.
૫. મૂઝવણ આવે તો ટળી જાય.
૫. મૂઝવણ આવે તો કેમ કરવું ? એ પ્રશ્ન પૂછ્યો. તેનો ઉત્તર કર્યો જે, સ્વામિનારાયણ... સ્વામિનારાયણ... ભજન કરવું. તેથી મૂઝવણ ટળી જાય. (૧/૨૭૨)

પ્ર.૫ નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦ થી ૧૨ લીટીમાં)

[૧૦]

૧. સ્વામીબાપાની ઓળખાણ (પાઠ નં. ૧૯)
 ૨. બી.એ.પી.એસ. સંસ્થાની સ્થાપના (પાઠ નં. ૧૫)
 ૩. ગાગરમાં સાગર (પાઠ નં. ૩૫)
- (જવાબ માટે યોગ્ય પ્રકરણનો સંદર્ભ લો.)